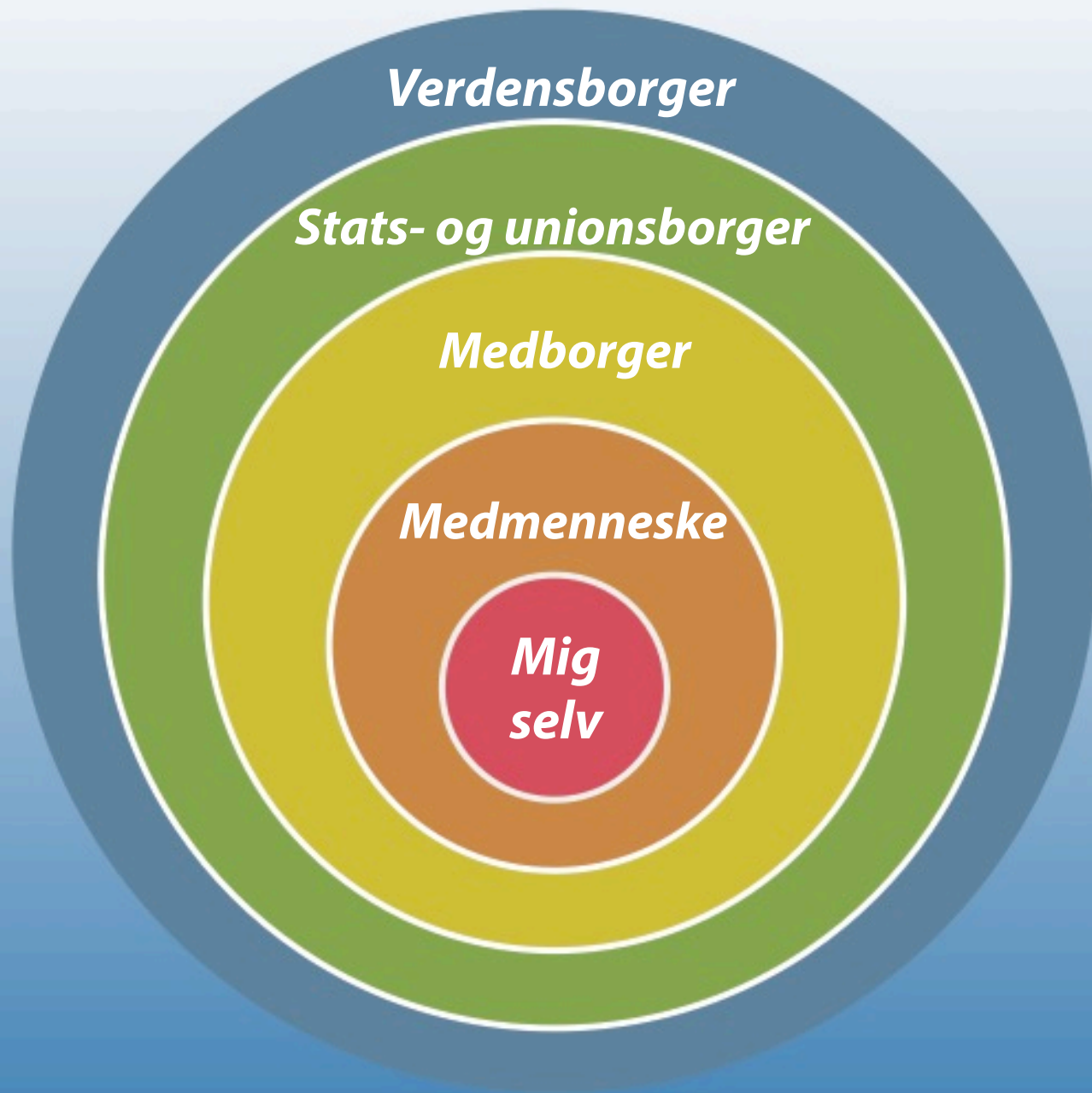

MEDBORGERSKAB ANNO 2015

deltagelse
lighed
ansvar **verdensborger**
frihed **rettigheder** **pligter**
medborger
statsborger **medmenneske**
mig **fællesskab**

STATS- OG MEDBORGERSKAB 1776

STATS- OG MEDBORGERSKAB 2015

STATSBORGERSKAB

- Juridiske rettigheder og pligter.
- En borger-stat relation.
- En ekskluderende kategori.

MEDBORGERSKAB

- Moralske, normative rettigheder og pligter.
- En medborger-relation.
- En inkluderende kategori.

STATS- OG MEDBORGERSKAB

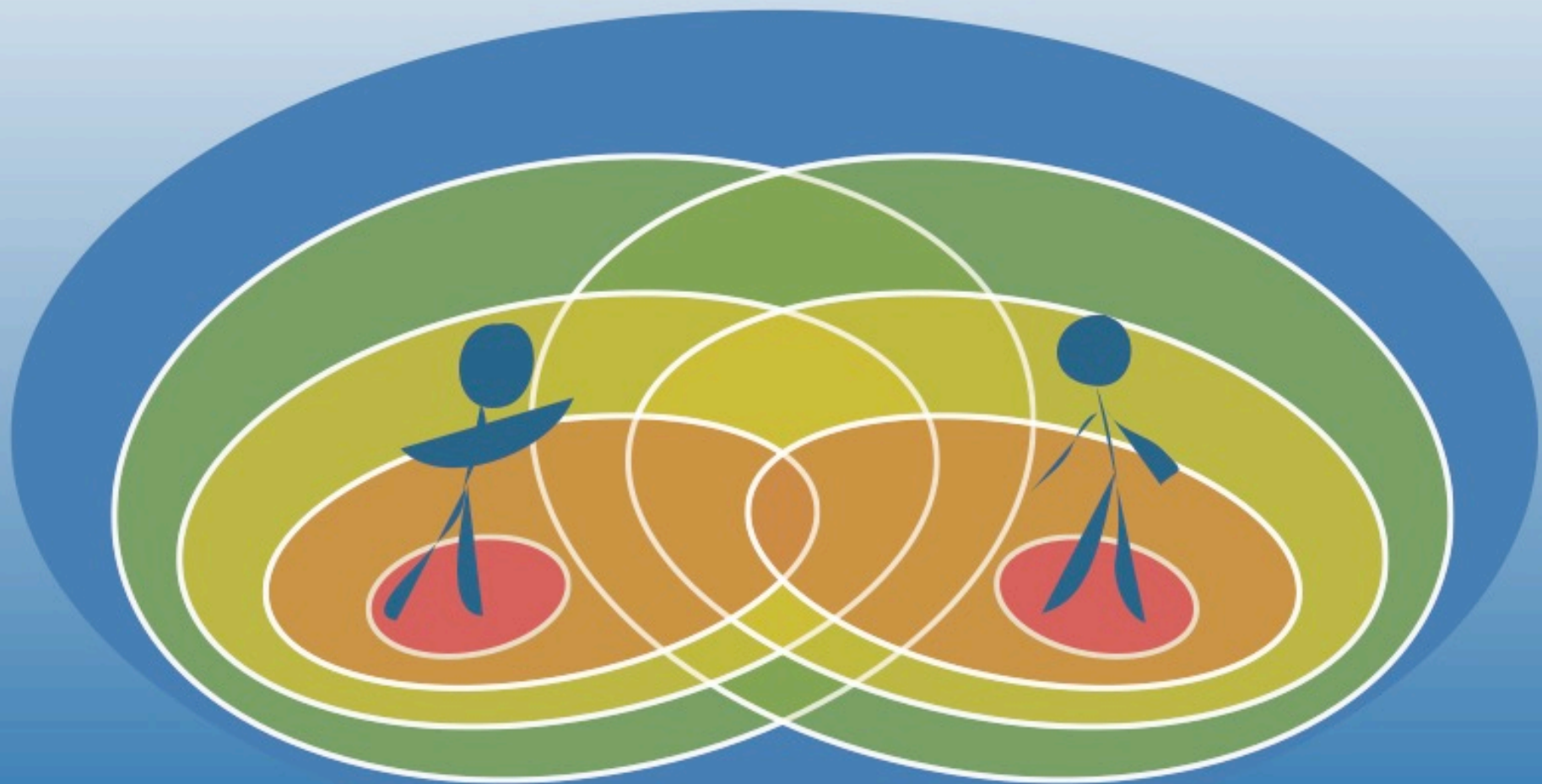
STATSBORGERSKAB

- **Definition:** Juridisk tilknytning til en bestemt stat – med dertil hørende rettigheder og pligter.
- **Rettigheder:** Ret til pas, ophold, personlig frihed, privatliv, stemmeafgivelse, retfærdig rettergang, beskyttelse.
- **Pligter:** Skattepligt, ombudspligt, undervisningspligt, værnepligt for mænd.

MEDBORGERSKAB

- **Definition:** Ansvarlig, borgerdydig deltagelse i samfundslivet (socialt, kulturelt, politisk, arbejdsmæssigt).
- **Rettigheder:** Ret til deltagelse i samfundslivet og stemme ved kommunalvalg efter 3 år i DK.
- **Pligter:** Pligt til deltagelse i samfundslivet på dets værdimæssige præmisser.

FRIHED, LIGHED OG FÆLLESSKAB

Internationale love

Nationale og EU love

Civilsamfundets regler

Private normer

***Private
værdier***

DEMOKRATI OG MEDBORGERSKAB

Liberalisme

Deliberalisme

Kommunitarisme

Minimalistisk
medborgerskab

Maksimalistisk
medborgerskab

MENNESKERETTIGHEDER FOR ALLE

Frihed
Artikel 2-22

Lighed
Artikel 23-27

Fællesskab
Artikel 28-30

Rettigheder

Pligter

DANNELSE TIL MEDBORGERSKAB

KONTINENTAL DANNELSE

- Viden er i centrum.
- Elever skal dannes til at være myndige borgere i demokratiske samfund.
- Idealistisk dannelsessyn.

ANGELSAKSISK DANNELSE

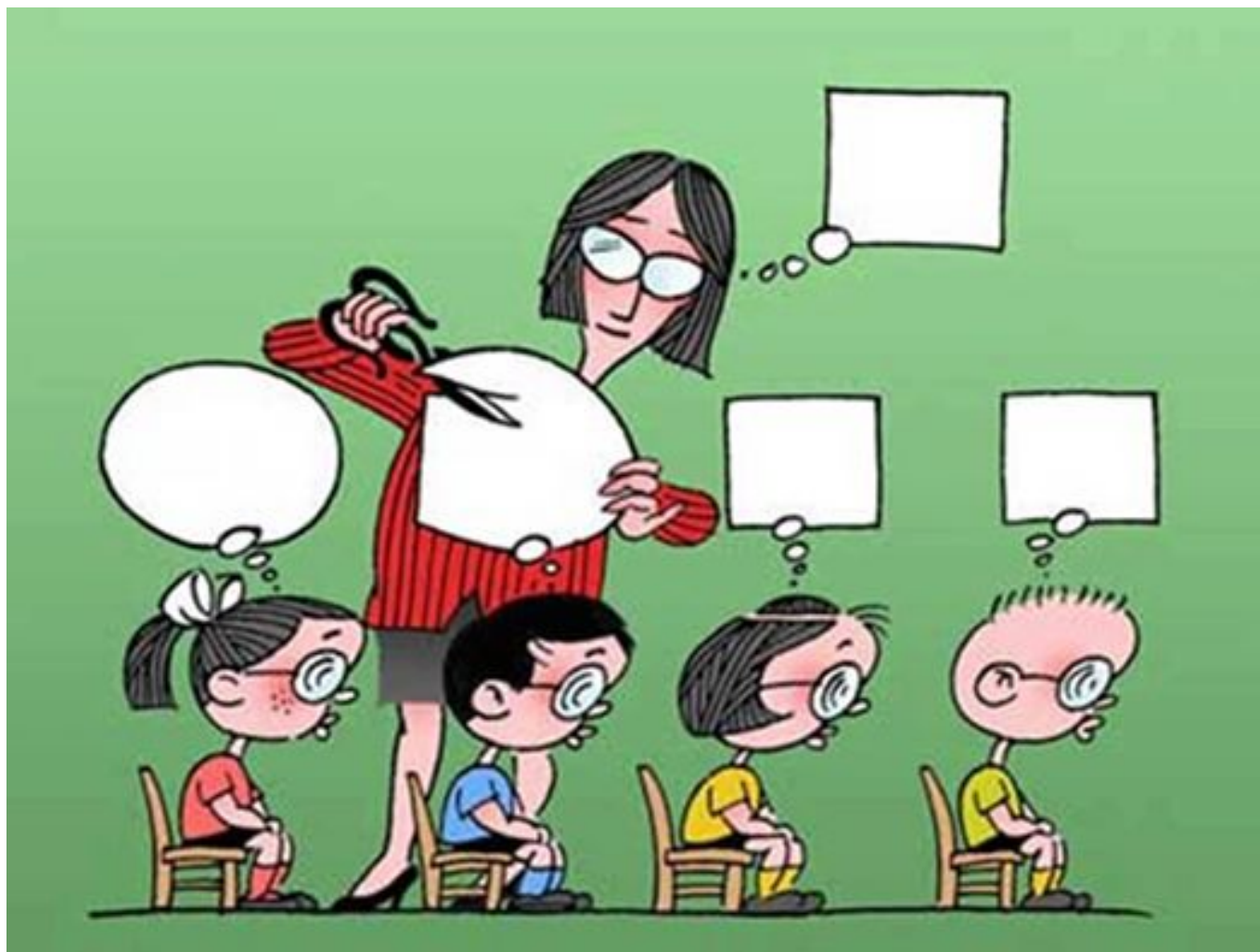
- Produktion er i centrum.
- Elever skal dannes til at være værdifuld arbejdskraft i produktive samfund.
- Pragmatisk dannelsessyn.

DANNELSE TIL MEDBORGERSKAB

UNDERVISNINGSFORMER

- **KOOPERATION** via strukturerede samarbejdskoncepter (fx kooperativ læring).
- **KOMMUNIKATION** via demokratisk samtalekultur med aktiv lytning, ægte spørgsmål og logisk argumentation.
- **KRITISK TÆNKNING** via refleksion og spejling:
At kunne sætte sig i andres sted.

DANNELSE TIL MEDBORGERSKAB

PAUSE

BENZIN TIL TÆNKETANKEN

Hvad er en aktiv medborger?

Hvem kan være unges rollemodeller for det aktive medborgerskab?

MEDBORGERSKAB – UNDERVISNING

MIG SELV

UNDERVISNINGSTEMAER

- STRUKTUR: Hvordan får du styr på hverdagen?
- ØKONOMI: Hvordan lægger du et budget, får tjek på skat og selvforsørgelse?
- BOLIG: Hvordan vælger du den bedste boform?
- SUNDHED: Hvordan lever du et sundt liv?

MEDBORGERSKAB – UNDERVISNING

MEDMENNESKE UNDERVISNINGSTEMAER

- DET GODE LIV: Hvad er et godt liv for dig og dine nærmeste?
- NÆRE RELATIONER: Hvem er dine nærmeste? Hvilke værdier og aktiviteter deler du med dem?
- KONFLIKTER: Hvordan løses de på en konstruktiv måde?

MEDBORGERSKAB – UNDERVISNING

MEDBORGER UNDERVISNINGSTEMAER

- **AKTIVT MEDBORGERSKAB:** Hvordan er du en aktiv medborger i hverdagen?
- **FIND EN ROLLEMODEL:** Hvem er en god, aktiv medborger ifølge dig? Hvorfor?
- **FÆLLESSKABER:** Er du med i klubber/foreninger? Hvad er deres formål og værdigrundlag?

MEDBORGERSKAB – UNDERVISNING

STATS- OG UNIONSBORGER UNDERVISNINGSTEMAER

- STYREFORM: Hvad er demokrati?
- VÆRDIER: Hvad er demokratiske værdier?
- PLIGTER: Hvilke pligter har en statsborger?
- RETTIGHEDER: Hvilke rettigheder har en statsborger?
Hvad med minoriteters og ikke-statsborgeres rettigheder?
Hvordan ligestiller vi alle bedst muligt?

MEDBORGERSKAB – UNDERVISNING

VERDENSBORGER UNDERVISNINGSTEMAER

- **NATUR:** Hvordan bidrager vi til beskyttelse af naturen?
Renere miljø, mindre forurening.
- **FATTIGDOM:** Hvordan hjælper vi verdens fattige?
Retfærdig handel.
- **FRED:** Hvordan skaber vi fred mellem mennesker og nationer? Konfliktløsning, forsoning.

INDIVID OG FÆLLESSKAB

TILHØRSFORHOLD

- Hvilke grupper hører du til – og hvad laver I?
Hjemme, klassen, klubber osv.
- Hvad indebærer tilhørsforholdet?
Rettigheder, pligter, ansvar osv.
- Hvilke tegn på tilhørsforholdet findes der?
Ritualer, uniformer, symboler osv.

Europa/verden

Mit land

Mit boligområde

Min familie/venner

Mit hjem

INDIVID OG FÆLLESSKAB

KRISTEN PIGE

MUSLIMSK DRENG

INDIVID OG FÆLLESSKAB – EN MOSAIK

INDIVID OG FÆLLESSKAB – EN MOSAIK

MEDBORGERSKAB OG DEMOKRATI ONLINE

WEB 1.0

- Ensidighed
- Énvejskommunikation
- Hente viden til eget brug
- Adgang til information
- Konsumerende aktiviteter som forbruger
- Centralisering af viden
- Individualisme
- Ingen dørmænd.

WEB 2.0

- Interaktivitet
- Flervejskommunikation
- Dele viden til fælles brug
- Adgang til mennesker
- Skabende aktiviteter som producent
- Decentralisering af viden
- Fællesskab (ud fra 90-10-1)
- Mange dørmænd.

MEDBORGERSKAB ONLINE

MIG SELV

UNDERVISNINGSTEMAER

- IDENTITET: Som du ser dig selv. PROFIL: Som du gerne vil ses af andre. IMAGE: Som du opfattes af andre. Kan du finde en rollemodel på nettet?
- DIGITAL IDENTITET/PROFIL: Hvordan kan du styre din digitale identitet/profil? Og hjælpe andre med at styre deres?

MEDBORGERSKAB ONLINE

MEDMENNESKE UNDERVISNINGSTEMAER

- SOCIALE MEDIER: Hvilke fællesskaber er du en del af? Hvordan er tonen dér? Hvad er forskellen på at være offline/online?
- DE ANDRE: Hvordan ved du, hvem de er? Hvad vil du dele med hvem? Hvordan kan du spotte en falsk identitet eller en skadelig intention, fx en troll?
- NETETIK: Hvorfor er mobning og chikane udbredt på nettet? Hvad ændrer sig, når man er fysisk til stede og ser hinandens ansigt?

MEDBORGERSKAB ONLINE

MEDBORGER UNDERVISNINGSTEMAER

- **DIGITAL OFFENTLIGHED:** Hvor henter du information om fx foreninger/aktiviteter i lokalområdet/kommunen? Hvor henvender du dig med forslag/klager?
- **DIGITAL GRAMMATIK:** Hvilken sprogtone vil du anvende i en mail til offentlige myndigheder/på sociale medier?
- **DIGITALT ANSVAR:** Hvad gør du, når du ser racisme, sexismen og andet ulovligt på nettet?

MEDBORGERSKAB ONLINE

STATS- OG UNIONSBORGER UNDERVISNINGSTEMAER

- DATAKONTROL: Hvordan får du indsigt i offentlige systemers data om dig? Hvem har adgang hertil?
- LOVGIVNING: Hvordan får du information om dine/andres rettigheder og pligter (fx copyright)?
- BESKYTTELSE: Hvordan kan du beskytte dine følsomme oplysninger (fx med password og kryptering)?

MEDBORGERSKAB ONLINE

VERDENSBORGER

UNDERVISNINGSTEMAER

- **FODSPOR:** Søg på dig selv i søgemaskiner: Er du tilfreds? Hvilke fodspor gavner/skader dit image, når du fx søger praktikplads eller job?
- **OVERVÅGNING:** Hvordan kan du se, om du overvåges på nettet? Kan du overhovedet være privat og sikre dine frihedsrettigheder på nettet? Hvordan kan overvågning gavne/skade borgere?

MEDBORGERSKAB ANNO 2015

deltagelse
lighed
ansvar **verdensborger**
frihed **rettigheder** **pligter**
medborger
statsborger **medmenneske**
mig **fællesskab**